

Δήμητρα Παπανικολάου, μέλος της ΕΑΑΚ και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Η φετινή χρονιά, μια δύσκολη χρονιά για το μαζικό κίνημα και για τους εργαζόμενους, υπήρξε παράλληλα και προκλητικά αποκαλυπτική. Αποκαλυπτική ως προς την ανάγκη της συλλογικής πάλης, για τις ελπιδοφόρες τάσεις ριζοσπαστικοποίησης που γεννιούνται στη νεολαία, αλλά και για τις ανεπάρκειες της αριστεράς (εξωκοινοβουλευτικής και μη) – την ανάγκη το πράγμα να πάει αλλιώς. Πολιτικά ερωτήματα αναδείχθηκαν και με τον έναν ή άλλον τρόπο κάθε δύναμη έδωσε την απάντησή της.

Ιδιαίτερη ήταν η περίπτωση βέβαια της ΕΑΑΚ, που για πρώτη φορά έδωσε τόσο έκδηλα τόσο διαφορετικές απαντήσεις, μάλιστα σε συνθήκες που υπήρχαν μαζικές κινητοποιήσεις των φοιτητών ενάντια στον αντιεκπαιδευτικό νόμο Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη. Βέβαια, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι οι απαντήσεις στην ουσία ήταν δύο – μάλιστα, αυτό βάθυνε και έγινε πιο φανερό στη μάχη ενάντια στο εργασιακό νομοσχέδιο Χατζηδάκη- αλλά αυτό το σημείο ας το αφήσουμε για λίγο αργότερα.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή...

Τι ήταν αυτό που δημιούργησε την ΕΑΑΚ; Τι την κατέστησε μια ξεχωριστή πολιτική δύναμη, ένα διακριτό πολιτικό ρεύμα στο φοιτητικό κίνημα που για γενιές ολόκληρες πυροδοτούσε νικηφόρα κινήματα, στράτευε αγωνιστές, άλλαζε μαζικά συνειδήσεις; Θα μπορούσε να πει κανείς με ευκολία ότι σε πολύ δύσκολους καιρούς, στον απόηχο της κατάρρευσης της ΕΣΣΔ, η ΚΝΕ-NAP και οι αριστερές συσπειρώσεις φοιτητών ενώθηκαν για να κρατήσουν από την ήττα. Αλλά και πάλι πρέπει να ξύσουμε λίγο πιο βαθιά! Η δημιουργία της ΕΑΑΚ δεν έγινε για να αντέξουμε την ήττα, αλλά αντίθετα έγινε γιατί σε καιρούς ήττας, δυνάμεις με τελείως διαφορετικές ιδεολογικοπολιτικές αφετηρίες διέκριναν ότι υπάρχει προοπτική αγώνα (νικηφόρου αγώνα) για τη νεολαία, αρκεί η αριστερά να πάρει διαζύγιο από τη διαχείριση, την ενσωμάτωση, από το να απολογείται για ένα καθεστώς που είχε φτάσει να μη θυμίζει σε τίποτα το σοσιαλισμό και την κοινωνία της χειραφέτησης.

Στην τελική, η οικοδόμηση της ΕΑΑΚ βασίστηκε στην ανάγκη για την οικοδόμηση μιας άλλης αριστεράς, μιας ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής αριστεράς, ριζοσπαστικής και συγκρουσιακής σε περιεχόμενο και μορφές όπως και να την περιέγραφε ο καθένας. Η αξία χρήσης της ΕΑΑΚ έγκειται στο ότι προσπαθούσε να περιγράψει έναν άλλο δρόμο, έναν δρόμο που καλούταν να χαράξει από την αρχή.

Αυτό το ρεύμα δεν βασίστηκε σε θεωρητικούς βερμπαλισμούς. Χτίστηκε μέσα από μάχες και με συγκεκριμένη μεθοδολογία. Τις καταλήψεις του '90-'91, τις συγκρούσεις στα εξεταστικά κέντρα, το μεγάλο κίνημα του 2003, το 2006-'07, στο φοιτητικό κίνημα του 2011 κλπ. Η/Τα ΕΑΑΚ τότε έκαναν κάτι πολύ απλό μα και δύσκολο συνάμα! Απέναντι στις λογικές της ΚΝΕ/ΠΚΣ (το μαζικό κίνημα και φοιτητικοί σύλλογοι είναι για συνδικαλισμό, αν θες να κάνεις πολιτικό αγώνα έλα στο κόμμα) και του Συνασπισμού (το μαζικό κίνημα είναι η δεξαμενή και το στήριγμα αριστερών προοδευτικών κυβερνήσεων), είπε ότι το μαζικό κίνημα μπορεί και πρέπει πέρα από συνδικαλισμό να κάνει και πολιτικό αγώνα. Μάλιστα οφείλει να δίνει τη μάχη σε όλα τα επίπεδα: οικονομικά, πολιτικά, ιδεολογικά, πολιτισμικά, να υπερβαίνει τον συντεχνιασμό του κοινωνικού χώρου- χωρίς όμως να φεύγει από την σκληρή διαπάλη των συσχετισμών εντός τους- να συνδέει εν τέλει τον οικονομικό με τον πολιτικό αγώνα.

Ένα ακόμα σημείο τομής, είναι το γεγονός ότι αντιλήφθηκε ότι η πολιτική και η δράση δεν είναι προνόμιο πεφωτισμένων συνδικαλιστών, αλλά πρέπει να περνάει από τον κάθε φοιτητή που αγωνίζεται, με ανοιχτές διαδικασίες. Δώσαμε μάχη ώστε το φοιτητικό κίνημα να οργανώνεται μέσα από γενικές συνελεύσεις, συντονιστικές επιτροπές και συντονιστικά γενικών συνελεύσεων ανοιχτά σε όλους τους φοιτητές κόντρα σε λογικές τύπου ΕΦΕΕ.

Δώσαμε μάχη ώστε όλες οι κινητοποιήσεις, οι παρεμβάσεις στα όργανα διοίκησης να είναι μαζικά και όχι δια αντιπροσώπων. Οι ανένταχτοι αγωνιστές για την/τα ΕΑΑΚ είχαν πάντα ρόλο και ήταν κρίσιμος. Βέβαια φέτος αυτό ορισμένοι το ξέχασαν...

Αυτό δεν ήταν η κατεύθυνση μόνο της ΚΝΕ-NAP και στη συνέχεια της νΚΑ μέσα στην ΕΑΑΚ, αλλά συλλογικό κεκτημένο των σχημάτων. Παράδειγμα αποτελεί αυτό που γράφεται σε ένα συγκροτητικό κείμενο της ΑΡΑΣ και της ΑΡΙΣ, με τίτλο : «ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΑΣ, Η ΨΥΧΗ ΜΑΣ (Α.Χ.Μ.ΜΕΤ. Ή Α.Χ.Μ.ΜΕΤ. – Ε.Α.Α.Κ.;)». «Εκφράζουν μια σημαντική τάση ενάντια στο διαχωρισμό της συνδικαλιστικής δράσης από την πολιτική και ιδεολογική παρέμβαση. Την αντίθεση στην αντίληψη ότι την πολιτική την ασκεί το κόμμα ή η οργάνωση και ότι στο μαζικό χώρο προωθούμε την πολιτική μας μέσα από συνδικαλιστικά αιτήματα μόνο, αντιμετωπίζοντάς τον σαν δεξαμενή από την οποία αντλούμε μέλη. Τα σχήματα μέσα στο πανεπιστήμιο αποτελούν στον έναν ή στον άλλο βαθμό πολιτικές – συνδικαλιστικές ενότητες στον κοινωνικό χώρο με ιδεολογική φυσιογνωμία.» Και συνεχίζει: «Εκφράζουν μια τάση χειραφέτησης από την κηδεμονευόμενη πολιτική, την σχέση καθοδηγητή – καθοδηγούμενου, την διάθεση του νεότερου κόσμου να πάρει την πολιτική δράση στα χέρια του έξω από τα κόμματα και το κράτος. Αυτό αντανακλά και στα ονόματά τους το ανεξάρτητος.»

Συχνά δυνάμεις όπως η ΑΡΑΣ και η ΑΡΙΣ μιλάνε -και καλά κάνουν- για τα ιστορικά κεκτημένα των ΕΑΑΚ. Μάλιστα κατηγορούν συχνά πυκνά τη νΚΑ ότι παίρνει διαζύγιο από αυτά. Καλό είναι όταν τοποθετείται μια δύναμη δημόσια (ή έστω και σε “πηγαδάκια”) να μπορεί με έναν εμπεριστατωμένο τρόπο να διαβάζει την ιστορία, όχι μόνο της ΕΑΑΚ αλλά και του φοιτητικού κινήματος συνολικά. Στο ίδιο κείμενο, που παρατίθεται από πάνω, βρίσκεται η απάντηση στην αδυναμία αυτών των δυνάμεων να χαράξουν αυτοτελή πολιτική γραμμή και δεν μπορούν παρά να γίνονται ουρές είτε σε ρεφορμιστικά σχέδια (ΚΚΕ), είτε ακόμα χειρότερα σε αστικά προοδευτικά μέτωπα (ΣΥΡΙΖΑ). Η απάντηση είναι ο εγκλωβισμός αυτών των δυνάμεων στον κοινωνικό χώρο και η αδυναμία τους λόγω αυτού να αντιληφθούν την ενιαιότητα της αστικής επίθεσης, να κάνουν και πολιτικό αγώνα.

Όμως, με τον ερχομό της κρίσης, όταν ο καπιταλισμός επιτίθεται με τις στρατηγικές σημαίες της αγοράς, της εκμετάλλευσης, της ιδιοκτησίας, με κυβερνήσεις, ΕΕ, ΔΝΤ κλπ δεν μπορεί να σταθεί η αριστερά αν αυτά τα θεωρεί μεγάλα για να τα παλέψει, οπότε μιλάει μόνο για διαγραφές, πειθάρχηση κλπ. Αυτό οδήγησε αυτές τις δυνάμεις στη λογική του «κόλπου», στο να ψάχνουν τα ακροατήρια, όχι στη νεολαία που βιώνει τον εργασιακό και μορφωτικό μεσαίωνα, αλλά στα μαζικά ρεφορμιστικά σχέδια, με αποτέλεσμα προφανώς να ενσωματώνονται σε αυτά.

Όποιος λοιπόν αναρωτιέται αν διασπάται η ΕΑΑΚ και ποιος τη διασπά στην πράξη, τον καλούμε να ψάξει δυστυχώς στις προτάσεις για τα πλαίσια αγώνα της ΑΡΑΣ που έδωσε μάχη στο φοιτητικό κίνημα φέτος για να μη στοχοποιείται ο ΣΥΡΙΖΑ, να μην αναφέρεται καν σαν λέξη στα δελτία τύπου των φοιτητικών συλλόγων, την ίδια στιγμή που η ΕΑΑΚ έδωσε μάχη το 2015-20 ώστε η δυσαρέσκεια απέναντι σε μια «αριστερή κυβέρνηση» – ο αντικυβερνητικός αγώνας- να μην πάει στην ακροδεξιά. Τον καλούμε να ψάξει την ΑΡΑΣ στις κοινές πορείες με όλες τις τοπικές οργανώσεις Αττικής του ΣΥΡΙΖΑ στις συγκεντρώσεις της ΓΣΕΕ που ακυρώνει απεργίες λίγες μέρες πριν. Να ψάξει εκείνες τις δυνάμεις που φέτος έψαχναν να βρουν τον καλό πρύτανη (ή πρώην πρύτανη) που δεν θα εφαρμόσει το νόμο Κεραμέως- Χρυσοχοϊδης, την ίδια στιγμή που η ΕΑΑΚ ήταν η πρώτη που έδινε ανέκαθεν την μάχη απέναντι σε λογικές συνδιαχείρισης και συνδιαλλαγής με τα όργανα διοίκησης. Την ίδια στιγμή τον καλούμε να ψάξει στις εξέδρες ομιλίας σε συγκεντρώσεις του ΠΑΜΕ για να βρει την ΑΡΙΣ να ψάχνει τις μάζες, με την κουτή ελπίδα(;) να διεμβολίσει το ΚΚΕ...

Αυτή είναι η πολιτική βάση της εμφανούς αδυναμίας της ΕΑΑΚ να τοποθετηθεί ενιαία πάνω στον νόμο και συνολικά απέναντι στις εξελίξεις στο πανεπιστήμιο. Τα ερωτήματα όμως για την επόμενη ημέρα παραμένουν και η ανάγκη απάντησής τους τίθεται ίσως πιο επιτακτικά από ποτέ: Συνολική αντιπαράθεση με την αντιδραστική ανασυγκρότηση της εκπαίδευσης και του πανεπιστημίου σε μια κατεύθυνση επιχειρηματική, ταξική, βαθιά αντιδημοκρατική ή μάχη πάνω σε «αιχμές» με εγκλωβισμό βασικά στην «πειθάρχηση-εντατικοποίηση-καταστολή»; Μάχη να πολιτικοποιείται το φοιτητικό κίνημα και να βλέπει απέναντί του τις δυνάμεις του κεφαλαίου, την ΕΕ και τις κυβερνήσεις τους ή παραμονή σε ένα στενά συνδικαλιστικό αγώνα; Ανάδειξη του ρόλου της συναίνεσης και του ΣΥΡΙΖΑ ή υποταγή στις «δημοκρατικές δυνάμεις»; Φοιτητικό κίνημα με βάση τις Γενικές Συνελεύσεις, με τους αγώνες στα χέρια των φοιτητών ή γραφειοκρατική διαχείριση με τους φοιτητές θεατές; Πολιτική ενότητας όλων των μαχόμενων δυνάμεων του κινήματος στην βάση του αναγκαίου πολιτικού προγράμματος ή ταυτοτικές συμμαχίες και οργανωτικές αντιπαραθέσεις στα όρια της βίας;

Τα σχήματα της ΕΑΑΚ, οι αγωνιστές και οι αγωνίστριές της δεν θα δεχτούν αυτόν τον πολιτικό εκφυλισμό. Να διασύρεται η ΕΑΑΚ λόγω της πολιτικής φτώχειας της ηγεσίας οργανώσεων που μάλλον έχει πάρει άλλη ρότα για τα καλά. Θα συνεχίσουν τον ιστορικό της ρόλο, δηλαδή να είναι ένα εργαστήριο όπου διαμορφώνεται η επόμενη γενιά της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής αριστεράς, να είναι η δύναμη που θα τρέμουν οι δυνάμεις του κεφαλαίου μέσα στο πανεπιστήμιο. Οι σύντροφοι διερωτώνται ΑΧΜΜΕΤ ή ΑΧΜΜΕΤ ΕΑΑΚ; Ας αποφασίσουν πρώτα ΕΑΑΚ ανεξάρτητη ή βορά στο ΣΥΡΙΖΑ και στο ΚΚΕ- καθρέφτης των δικών τους αδυναμιών;

Όποιος και όποια είχε βρεθεί στο παρελθόν σε αμφιθέατρο ΕΑΑΚ, ανάμεσα σε αρκετές γραφικές ατάκες, θα έχει ακούσει ουκ ολίγες φορές πως «δεν θέλουμε να εκπροσωπήσουμε άλλη μια Αριστερά, αλλά μια άλλη Αριστερά». Ας θυμηθούμε λοιπόν αυτή την ατάκα, ας ξανακάνουμε την πολιτική επικίνδυνη και την/τα ΕΑΑΚ αναγκαία.

Αυτό είναι και το κάλεσμα που απευθύνουν δεκάδες σχήματα σε όλη την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο του κινήματος. Για την συγκρότηση εκείνου του αναγκαίου πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς μέσα στα πανεπιστήμια που θα θέτει τα πραγματικά ερωτήματα επί τάπητος. Που θα διεκδικεί συνολικά τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα της νέας γενιάς σε σύγκρουση με το κεφάλαιο, την ΕΕ, τις κυβερνήσεις και το σάπιο τους σύστημα. Αυτή την αριστερά παλεύουμε για το πανεπιστήμιο και την κοινωνία. Αυτή που μας αξίζει και αυτή που τους φοβίζεται...